

بررسی پالئوآکولوژی سازند آبدراز در برش سنگانه بر اساس استراکودها (شمال شرق مشهد)

- عاقبتی، توحید*^۱؛ مژگان فر، محسن^۲؛ ارغا، مریم^۳؛ جوادی موسوی، سید ناصر^۴؛ دباغ، پویش^۵؛ میرابی، رکسانا^۶؛
- ۱- کارشناس ارشد چینه شناسی و فسیل شناسی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد مشهد، عضو باشگاه پژوهشگران جوان
 - ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد تکتونیک دانشگاه فردوسی مشهد
 - ۳- کارشناس ارشد زمین شناسی نفت دانشگاه آزاد اسلامی - واحد علوم و تحقیقات تهران
 - ۴- کارشناس ارشد چینه شناسی و فسیل شناسی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد طبس
 - ۵- دانشجوی کارشناسی بیوشیمی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد مشهد
- Tohidaghehati1000@yahoo.com

چکیده:

رسوبات سازند آبدراز در مجاورت روستای سنگانه در شمال شرقی مشهد رخنمون دارند. این سازند با یک دگرشیبی فرسایشی بر روی سازند آیتامیر قرار دارد و به صورت تدریجی تبدیل به سازند آب تلخ در بالا می شود. مطالعه بر روی استراکودها منجر به شناسایی انواعی از خانواده های پودو کوپیدا که شامل Bairdia, Macrocypris, Schuleridea, Paracypris, Xestoleberis, Pontocyprella و پلاتی کو پیدا Cytherella, Cytherelloidea شد. وجود جنس Cytherelloidea در بیشتر نمونه های سازند آبدراز حکایت از شرایط آب و هوایی معتدل تا گرم در زمان رسوبگذاری سازند داشته است. سن سازند آبدراز در برش سنگانه بر اساس استراکودها تورونین بالایی تا سانتونین زیرین تعیین شد. بررسی نمودار تنوع استراکودهای سازند آبدراز نشان دهنده تفاوت در تعداد و تنوع استراکودها در این سازند است که حاکی از تغییرات پیوسته عمق به دلیل جنبش های تکتونیک در حوضه سازند آبدراز است.

واژگان کلیدی: پالئوآکولوژی، آبدراز، استراکود، تورونین - سانتونین

مقدمه :

سازند آبدراز یکی از سازندهای حوضه رسوبی کپه داغ در شمال شرق ایران است که نام آن از روستای آبدراز واقع در شرق کپه داغ در ۷۵ کیلومتری شرق مشهد و شمال غرب روستای مزدوران گرفته شده است. این روستا را تپه هایی از سنگ آهکهای گل سفیدی احاطه کرده است. در اکثر نواحی کنتاکت زیرین آن با سازند آیتامیر بصورت غیرهم شیب و کنتاکت فوقانی آن با سازند آب تلخ بصورت هم شیب است (افشار حرب، ۱۳۷۳). لیتولوژی آن از شیل های آهکی سبز متمایل به خاکستری، شیل های مارنی و ۳ تا ۴ باند آهکی گل سفیدی تشکیل شده است. این سازند با دگرشیبی فرسایشی بر روی سازند آیتامیر قرار دارد و به صورت تدریجی تبدیل به سازند آب تلخ در بالا می شود. برش مورد نظر در مسیر جاده مشهد - کلات و در ۲ کیلومتری پاسگاه مرزی سنگانه قرار دارد (شکل ۱). مختصات جغرافیایی این برش " ۱ ۱۴' ۵۹" طول شرقی و " ۲۰' ۱۹' ۳۶" عرض شمالی می باشد (شکل ۲). ضخامت سازند آبدراز در برش مورد مطالعه ۶۲۰ متر اندازه گیری شد. سازند آبدراز